

Nisan 2009

ÇOCUKLAR
İÇİN
ADALET
GİRİŞİMİ

ÇOCUKLAR TERÖR SUÇU İLE
YARGILANAMAZ!

Çocuk Hakları Komitesine Yönelik STK Raporu: Türkiye’de Çocuk Adalet Sistemi ve
Silahlı Çatışma | ÇOCUKLAR İÇİN ADALET GİRİŞİMİ, TÜRKİYE

Çocuk Hakları Komitesine Yönelik STK Raporu: Türkiye'de Çocuk Adalet Sistemi ve Silahlı Çatışma

Çocuklara Adalet Girişimi'nin Türkiye'deki Üyeleri:

Aileler, Ankara Barosu, Amargi Kadın Akademisi, Başak Kültür ve Sanat Vakfı, Berfin Yoksullukla Mücadele Derneği, Boğaziçi Gösteri Sanatları Topluluğu, Çağdaş Hukukçular Derneği Van Şubesi, Cizre Esnaf ve Sanatkarlar Odası, Cizre Şoförler Odası, Cizre Üniversiteliler Derneği (CÜDER), Çocuklar Aynı Çatı Altında Derneği (ÇAÇA), Çocuk Çalışmaları Birimi (ÇOCA), Dives Cizre Temsilciliği, Diyarbakır Barosu, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Çocuk Müdürlüğü, Diyarbakır Göç-Der, Diyarbakır Sarmaşık Yoksullukla Mücadele ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği, Eğitim Sen Genel Merkezi, Eğitim-Sen Cizre Şubesi, Gündem Çocuk: Çocuk Haklarını Tanıtma, Yaygınlaştırma, Uygulama ve Uygulamaları İzleme Derneği, Irkçılığa ve Milliyetçiliğe Dur De Girişimi, İnsan Hakları Derneği, İnsan Hakları Gündemi Derneği, İstanbul Çocuk Hakları Aktivistleri Grubu, İzmir Çağdaş Hukukçular Derneği, KESK Şırnak Şubesi, MEM U ZİN Kültür Merkezi, Mazlum-Der, Mazlum-Der İstanbul Şubesi, Mazlum-Der Van Şubesi, Özgürlüğünden Yoksun Gençlerle Dayanışma Derneği (Öz-Ge Der), Sendika.Org, Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Genel Merkezi ve Tüm Şubeleri, Şırnak Barosu, Şırnak Kadın Derneği (Şar-Der), Şırnak Gençlik Çalışma Grubu (Genç-der), Şırnak Tabipler Odası, Travma Çalışmaları Enstitüsü, Tutuklu ve Hükümlü Aileler Demokratik Dayanışma Derneği (TUHAD-DER), Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), Türkiye Barış Meclisi, Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı Ankara Şubesi, Türkiye Gençlik Federasyonu, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi (TTB), Uçan Süpürge, Vakit Geldi Girişimi ve Van Barosu

Çocuklar İçin Adalet Girişimi (ÇİAG), 2008 yılı içinde Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da kitlesel gösteriler sırasında tutuklanan, yargılanan, yargı süreçleri (ceza ile ya da cezasız şekilde) tamamlanan çocukların, "**çocuk**" olduklarının altını çizmek için birlikte çalışan insan hakları ve çocuk hakları örgütlerinden oluşmaktadır.

ÇİAG, yukarıda belirtilen durumda olan çocuklara, Çocuk Hakları Bildirgesinde tarif edildiği şekilde ve Birleşmiş Milletler Çocuk Adalet Sistemi Asgari Standartlarına uygun biçimde, **çocuklara özel yargılama usulleri** uygulanmasını garanti altına almak için kurulmuştur. İnişiyatif, **500 çocuğa (12 ve 18 yaş arasında)** "terör örgütünün propagandası yapmak", "2911 sayılı kanunu ihlal etmek" ve "suç vasıtasıyla örgüt üyesi haline gelmek" iddiaları ile birçok şehirde açılan kamu suçu davalarında süregiden adaletsizliği görünür kılmak için çalışmalar yürütmektedir. Girişim bu konudaki farkındalığı arttırmak ve bu tür fiillerin ortadan kaldırılması için kamusal baskı oluşturulmasını amaçlamaktadır.

Girişim, söz konusu çocukların ailelerinin çağrısı üzerine, farklı bölgelerden hali hazırda konu üzerinde çalışmakta olan veya konu üzerine çalışmayı arzu eden örgüt ve kişiler arasında kurulan iletişimle oluşturulmuştur. Bazı duruşmaların izlenmesi ile çalışmalarına başlamıştır. Bu çerçevede, çocuklar hakkındaki veriler toplanmış, uzman görüşleri oluşturulmuş, farklı şehirlerde koordinasyon toplantıları yapılmış, basın toplantıları, basın açıklamaları v.b. ile medya ve savunuculuk çalışmaları yapılmıştır ve yapılmaya devam edilmektedir.

Giriş ve Arka Plan

Türkiye, 4 Mayıs 2004'te "Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olması Üzerine Çocuk Hakları Sözleşmesi Ek Protokol"ünü imzalayarak taraf oldu. Aralık 2007'de, bir yıl gecikme ile ilk raporunu sundu.

Türkiye 25 yılı aşkın süredir yasadışı PKK (Kürdistan İşçi Partisi) örgütü ve Türk Silahlı Kuvvetleri arasında süren silahlı bir çatışmaya sahne olmaktadır. Bu çatışma nedeniyle, özellikle Güneydoğu Anadolu bölgesinde son derece vahim insan hakları ihlalleri gerçekleşmiştir. Yaşam hakkının ihlali, zorla yerinden edilme, işkence, zorla kaybetme vakalarını içeren hak ihlallerinin çoğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde adalet arayışlarına neden olmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti bu çatışmayı "terörle savaş" ekseninde yönetme politikasını benimsemiştir. Ne yazık ki terörizme ilişkin kaygıları konu edinen belirli kanun ve politikalar, bu kaygılara yönelik barışçıl çözüm üretmek yerine, özellikle tutuklanan ve halen silahlı terör örgütü üyesi olmakla Ağır Ceza Mahkemelerinde yargılanan yüzlerce çocuğun hayatı üzerinde daha çok zarara yol açmaktadır. Çocuk Hakları Komitesi, bu hukuki düzenlemelerin bir bölümüne dikkat çekerek, örneğin, 1991 tarihli Terörle Mücadele Yasası, Çocuk Mahkemelerine ilişkin bazı düzenlemeler gibi, Çocuk Hakları Sözleşmesi ilkeleri ve hükümleri ile uygunluk içinde olmadığına işaret ederek kaygılarını bildirmiştir.¹

Bu rapor Çocuklar İçin Adalet Girişimi (ÇİAG) tarafından, söz konusu çocuklarla ilişkili olarak özellikle "Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olması Üzerine Çocuk Hakları Sözleşmesi Ek Protokol"ü çerçevesinde (bundan sonra OPAC) Türkiye'nin uluslararası yükümlülüklerini ortaya koymak için hazırlanmıştır.

12-18 yaş arası 500'den fazla çocuk silahlı terör örgütü üyesi olma suçu ile tutuklandı ve/veya Ağır Ceza mahkemelerinde yargılanıyor. Türkiye ise OPAC'ın 6. Maddesinin öngördüğü şekilde bu çocukların korunmasından uluslararası olarak sorumludur:

"Taraf Devletler, gerekli olduğunda, bu durumda olan kişilere fiziksel ve psikolojik iyileşmeleri ve yeniden toplumla bütünleşmelerine yönelik tüm gerekli hizmeti sağlayacak şekilde davranır."

Söz konusu çocuklar, kendi görüşlerini ifade ettikleri kamusal gösterilere katılımlarından ve Kürt vatandaşların öldürülmesine ilişkin mahkeme kararlarına

Temel Tavsiyeler

- Tutuklu halde bulunan çocuklar hemen salıverilmelidir.
- Hiçbir çocuk yetişkinler için tasarlanan ağır ceza mahkemelerinde yargılanmamalı, tüm çocuklar Çocuk mahkemelerinde yargılanmalıdır.
- Çocukların suça karışma nedenlerini ve suça karışmamaları için önerileri içeren Sosyal İnceleme Raporları, kapsamlı, bağımsız şekilde ve tarafsızlıkla hazırlanmalıdır.
- 12-15 yaş arasındaki çocukların, davranışlarının sonuçlarını kavrayabildiklerine ve/veya ayırt edebildiklerine, iştirak edilen suçu anlayabildiklerine ilişkin raporlar ilgili kişilerce hazırlanmalıdır.
- Çocuklar için hazırlanan raporlara mahkemeler tarafından saygı gösterilmelidir.
- Çocukların suç oluşturulan aktivitelere iştirak etmemeleri için mekanizmalar oluşturulmalı
- Hiçbir çocuk, eğitim hakkı dahil olmak üzere haklarından yoksun bırakılmamalı ve çocuklara yargılama süreci sırasında ve sonrasında psikolojik ve gelişimsel destek sağlanmalıdır.
- 3717 Sayılı Terörle Mücadele Yasasının 9. ve 13. maddeleri ile ilgili, Türk Ceza Yasası Madde 220/6 ve 314/4 ile ilgili acil değişiklikler yapılması gerekmektedir, zira bu maddeler Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve Türkiye tarafından imzalanan Uluslararası anlaşmalara aykırılık teşkil etmektedir.

¹ Paragraf 13, "Çocuk Hakları Komitesi Sonuç Gözlemleri: Türkiye" / "Concluding Observations of the Committee on the Rights of the Child: Turkey". 09/07/2001. CRC/C/15/Add.152

muhafif oldukları için tutuklandılar. Türkiye'de silahlı çatışma ortamı olmadığı kabul edilirse, çocukların muhafif düşüncelerini ifade edebileceği bir alan Çocuk Hakları Sözleşmesinin 12., 13. ve 15. maddelerine göre sağlanmış olması gerekirdi. Eğer bu ifade ediş bir suç yaratıyorsa, çocukların Çocuk Hakları Sözleşmesi madde 37, 39 ve 40'a ve "Türkiye'de Çocuk Hakları Sözleşmesi üzerine Sonuç Gözlemleri" belgesinin 65., 66. ve 67. paragraflarına göre çocuk yargı sistemi içinde yer almaları gerekirdi. Eğer çocukların, devletten ayrı bir silahlı grubun üyesi oldukları şeklinde muamele görmeleri söz konusu ise, OPAC'ın 6. maddesi ile uyumlu şekilde, devletin onlara fiziksel ve psikolojik iyileşmeleri ve yeniden toplumla bütünleşmelerine yönelik tüm gerekli hizmeti sağlayacak şekilde davranması gerekirdi.

Çocukların Çocuk Mahkemeleri ve Özel Ağır Ceza Mahkemelerinde Yargılanmasına Olanak Sağlayan Mevzuat

Çocuk mahkemeleri ile ilgili kanununda Çocuk Hakları Komitesinin sonuç gözlemlerinin 65. Paragrafında yer alan kaygıyı giderecek bir kısım tedbir almıştır. Ancak, çocuklar için cezadan muaf olabilmenin koşulu halen daha 11 yaşını doldurmamış olmaktadır. Çocuk Mahkemelerinde yargılanacak çocukların üst yaş sınırı, 30 Temmuz 2003 tarihli ve 4963 sayılı Kanun ile Çocuk Koruma Kanununun 6. Maddesinde bir değişiklik yapılarak 15'ten 18'e çıkarılmıştır. (4963 Sayılı Yasanın 8. Maddesinde ilgili düzenlemeler 30.07.2003 tarihidir.)

MADDE 8. - 7.11.1979 tarihli ve 2253 sayılı Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında geçen "15" ibaresi "onsekiz" şeklinde değiştirilmiştir.

Çocuklar yararına yapılan bu olumlu değişiklik, Terörle Mücadele Yasasında yapılan bir değişiklikle geri alınmıştır. Terörle Mücadele yasasının bazı maddelerinde 20 Haziran 2006 tarihinde 5532 Sayılı Kanunla yapılan değişiklikler, 15-18 yaş grubundaki küçüklerin de yetişkinler gibi Özel Yetkilendirilmiş Ağır Ceza Mahkemelerinde yargılanabileceği hükmü getirilmiştir.

"Bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili davalara, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ağır ceza mahkemelerinde bakılır. Bu suçlardan dolayı onbeş yaşın üzerindeki çocuklar hakkında açılan davalar da bu mahkemelerde görülür."

Kanunda yapılan düzenleme ile Terörle Mücadele Yasasının 13. maddesi de değiştirilmiştir. Bu değişiklikle mahkeme tarafından verilen cezanın çocuğun 15 yaşını geçmiş olması durumunda ertelenmemesini getirmiştir. Bu düzenleme ise yaşları 11 ve 15 arasında olan ve ceza almaları durumunda cezaları Çocuk Mahkemeleri tarafından ertelenen ve bu korunmanın 18 yaşa kadar genişletildiği çocuklarla 16-18 yaş arası çocuklar arasında ayrımcı bir pratik yaratmaktadır.

MADDE 13- Bu Kanun kapsamına giren suçlardan dolayı verilen hapis cezası, seçenek yaptırımlara çevrilemez ve ertelenemez. Ancak, bu hüküm, onbeş yaşını tamamlamamış çocuklarla ilgili olarak uygulanmaz."

Yasama alanında çocuklarla ilgili olarak yukarıda anılan olumsuz gelişmelere ek olarak, Yargıtay tarafından 2006'da Türk Ceza Yasası madde 220/6'nın yorumlanması söz konusudur. Yerel mahkeme ile Yargıtay² arasında çıkan anlaşmazlık, Yargıtay 9.

² 28 Mart 2009'da Diyarbakır'da silahlı çatışmada ölen bazı PKK üyelerinin cenaze törenlerinde PKK yanlısı slogan atan göstericilere kolluk kuvvetlerinin orantısız müdahalesi sonucu 10 kişi (7'si çocuk)

Ceza Dairesinin verdiği son karar, içtihat oluşturmuş ve daha sonra benzer davalar için kullanılır duruma gelmiştir. Ceza Dairesinin verdiği karar şu şekildedir:

"...Örgütün genel çağrısı, örgüte ait yayın organlarının yayınları ve çağrılarını ile somutlaşmış olup bu çağrılarının belirli bir kişiye yapılmış olmasına gerek bulunmamaktadır. Örgütün bilgisi ve istemi doğrultusunda gerçekleştirilen bu eylemlerin örgüt adına gerçekleştirildiği sabittir. Örgüt adına gerçekleştirilen bu eylemlere katılan sanığın eylemi, diğer suçların yanında 5237 sayılı TCK'NIN 314/3 ve 220/6 maddeleri yollamasıyla 314/2 maddesine de aykırılık oluşturur..."

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun verdiği kararlar, yasa dışı örgütle hiçbir üyelik ilişkisi kurulamadığı durumda bile, sadece gösterilere katılmak örgüt üyeliği anlamına gelecektir. Bu nedenle bundan suçlu bulunanlara Türk Ceza Kanunu 314/2 de öngörülen cezanın uygulanması gereklidir.

MADDE 220. - (6) Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kişi, ayrıca örgüte üye olmak suçundan dolayı cezalandırılır.

MADDE 314. -

(2) Birinci fıkrada tanımlanan örgüte üye olanlara, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçuna ilişkin diğer hükümler, bu suç açısından aynen uygulanır.

Güneydoğu Bölgesindeki Gösterilere Katılan Çocukların Durumu

Yukarıda anılan mevzuat ve içtihatlar çerçevesinde son iki yılı aşkın bir süredir 18 yaş altındaki yaklaşık 800 çocuk, Çocuk Mahkemeleri yerine Özel Yetkilendirilmiş Ağır Ceza Mahkemelerinde yetişkinlerle benzer süreçlerden geçerek yargılanmakta, özgürlüğünden yoksun bırakılmakta ve yetişkinler gibi ceza almaktadırlar. Adalet Bakanının 6 Şubat 2009 tarihinde bir meclis sorununa yanıt olarak sağladığı bilgiler, 18 yaş altı çocuklara söz konusu kanun ve içtihadın 2006'dan beri uygulandığını ortaya koymaktadır. Aşağıda yer alan 2006 ve 2007 arasındaki dönemi yansıtan veriler, Türkiye Büyük Millet Meclisi internet sitesinde yayınlanan, Bakanlığın resmi yanıtından alınmıştır:

- 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası çerçevesinde, toplam 12-18 yaş arası 1056 çocuk Ceza mahkemelerinde ve Özel Yetkili Ağır Ceza Mahkemelerinde sanık olarak yargılandı. 208 çocuk bu mahkemelerde hüküm giydi. 445 çocuk hakkında hüküm dışında kararlar verildi.
- Türk Ceza Yasası Madde 220 çerçevesinde, 12 ve 18 yaş arası 529 çocuk Ceza mahkemelerinde ve özel yetkili ağır ceza mahkemelerinde sanık olarak yargılanmıştır. 23 çocuk bu mahkemelerde hüküm giydi. 214 çocuk hakkında hüküm dışında kararlar verildi.
- Türk ceza yasası Madde 314 çerçevesinde, 12 18 yaş arası toplam 681 çocuk Ceza mahkemelerinde ve özel yetkili ağır ceza mahkemelerinde sanık olarak yargılanmıştır. 62 çocuk bu mahkemelerde hüküm giydi. 236 çocuk hakkında

hayatını kaybetti. Bu olayların sonucunda göstericiler hakkında Özel Yetkili Ağır Ceza Mahkemesinde bir dava açıldı. Mahkeme bazı göstericileri, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri konulu 2911 Sayılı Yasa ve 3713/7(2) numaralı Terörle Mücadele Yasası uyarınca cezalandırırken, aynı kanunun 220/6 uyarınca illegal örgüt üyeliğinden cezalandırılmayı uygun görmedi. Dava sürecinde, Türk Ceza Yasası Madde 200/6'nın uygulanması konusunda Yerel Mahkeme ile Yargıtay arasında bir çatışma ortaya çıktı. Yerel mahkemenin orijinal kararda direnmesi sonucunda, Yargıtay Ceza Dairesi 04.03.2008 tarihinde son kararı Verdi. Bu kararlar Yerel mahkemenin kararı iptal edildi.

hüküm dışında kararlar verildi.

- Türk Ceza Yasası Madde 301 çerçevesinde, 16 çocuk Ceza mahkemelerinde ve özel yetkili ağır ceza mahkemelerinde sanık olarak yargılanmıştır.6 çocuk bu mahkemelerde hüküm giydi. 37 çocuk hakkında hüküm dışında kararlar verildi.

Yukarıda verilen istatistikler sadece 2006-2007 dönemini kapsamaktadır. 2008'de 18 yaş altında önemli sayıda çocuk benzer süreçlere maruz kaldı. Örneğin Adana'da (Akdeniz Bölgesi) 2008'in başından beri 193 çocuk mahkemelere sevk edilmiştir. Bu çocukların 42'si hakkında Türk Ceza Yasasının 314 ve 220. maddeleri ve Terörle Mücadele Yasasının 7. Maddesi uyarınca hüküm verilmiştir. 42 çocuk için verilen toplam hapis cezası 161 yıl ve 10 aydır. 152 çocuğun davası mahkemelerde görülmeye devam etmektedir. Adana'da çocuk mahkemesi olmadığından 12-18 yaş arası çocukların tümü Ağır Ceza Mahkemelerinde yargılanmaktadır.

Çocuk mahkemelerinde davaları görülen çocuk sayısı belirgin şekilde düşüktür. Diyarbakır'da sadece 6 çocuğun Çocuk Ağır Ceza Mahkemesinde yargılandığı belirlenmiştir.

SONUÇ

Biz prensip olarak 18 yaş altı çocukların politik grupların eylemlerine katılmalarının teşvik edilmesinin ve kullanılmasının karşısındayız. İnsan hakları ve çocuk hakları örgütlerinin, devletten, devlet dışı politik ya da silahlı gruplardan beklentisi çocukları kendi faaliyetlerinde kullanmamalarıdır. Toplum kitlelere veya protestolara çağıran devlet dışı aktörlerin, çağrılarının çocuklar üzerinde etkilerini, onları koruyacak biçimde düşünceleri beklenmektedir.

Bir yandan da, Devleti OPAC ve Çocuk Hakları Sözleşmesi'nden doğan yükümlülüklerini tamamıyla yerine getirmek için gerekli önlemleri almaya ve tavsiyelerimiz uyarınca çocukların "terör örgütü üyesi" olarak değerlendirildikleri mevcut politikayı değiştirmeye davet ediyoruz.

Tavsiyeler

- Tutuklu bulunan çocuklar, çocuğun yüksek yararı ilkesi temelinde hemen salıverilmelidir.
- Çocukların tümü yetişkinler için kurulmuş olan Özel Yetkili Ağır Ceza Mahkemelerinde değil çocuğun yüksek yararı ilkesi temelinde çocuk mahkemelerinde yargılanmalıdır.
- Çocukların suça iştirakleri için nedenleri ortaya koyan ve bundan korunmaları için öneriler geliştirmesi gereken Sosyal İnceleme Raporları ayrıntılı olarak hazırlanmalıdır.
- Çocuk Koruma Kanunu ve Çocuk Mahkemeleri çerçevesinde, sosyal inceleme raporları hazırlanması zorunludur. Bu zorunluluk ne yazık ki, Terörle Mücadele yasası uyarınca kurulan Özel Yetkili Ağır Ceza Mahkemelerinde, Terörle Mücadele Yasası Madde 313 temelinde 15 ve 18 yaş arası çocuklara açılan davalarda geçerli değildir. Girişim, Özel Yetkili Ceza Mahkemelerinde yargılanan hiçbir çocuk için sosyal inceleme raporu hazırlanmadığını gözlemlemiştir. Mahkeme kararları genellikle kolluk kuvvetlerinin raporlarına dayanmaktadır.

Sosyal inceleme raporlarının hazırlanmaması durumunda çocukların yeniden topluma kazandırılması mümkün olmayacaktır. Çocukların topluma kazandırılması, çocuk adalet sisteminin birincil amaçlarından biridir. Aynı şekilde çocukların toplumsal, ahlaki ve bilişsel gelişimlerinin değerlendirilmesi, davranışlarını yönlendiren ve davranışlarının anlamına ilişkin algısı da değerlendirilemez. Bu nedenle de 15-18 yaş arasındaki yüzlerce çocuk, "yetişkin suçlular" olarak değerlendirilmiş ve bu çatışmanın nesnesi olmuşlardır. Burada bir başka nokta bu çocukların davranışlarının tamamıyla bir terör suçu oluşturmadığıdır. Bütün bu faktörler Sosyal inceleme raporları yoluyla değerlendirilebilir. Bu raporların hazırlanmamasının sonucu, çocukların "terörist" olarak etiketlenmeleri ve toplumdan dışlanmalarıdır.

- 12-15 yaş arası çocukların davranışlarının sonuçlarını anlayabildiklerine ve ayırt edebildiklerine ve iştirak edilen suçu anladıklarına ilişkin raporlar uzman kişilerce verilmelidir.
 - Bağımsız adli tıp uzmanları, sosyal psikologlar, çocuk psikiyatristleri çocukları değerlendirmek için davet edilmelidir. Mahkemelerin uzman raporlarını kabul etmeleri oldukça nadir gerçekleşmektedir.
- Çocuklar için hazırlanan raporlara çocuğun yüksek yararı ilkesi temelinde bütün mahkemeler saygı göstermelidir.
 - Dava süreçleri incelendiğinde yasal ve yargısal prosedürlerle ilgili pratik problemlerin ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Çocuk Koruma Kanunu her ne kadar mahkemelerin bütün gerekli raporları sağlamasını öngörüyorsa ve sağlanmadığı durumların gerekçelendirilmesini öngörüyorsa da; Terörle Mücadele Kanunu raporların sağlanması ile ilgili olarak bir çelişki yaratmaktadır. Terörle Mücadele Yasası uyarınca mahkemeler sanıklar için tedbir kararı veremez. Bu nedenle Terörle Mücadele Yasası ve Türk Ceza Kanununun ilgili maddeleri uyarınca tutuklanan çocukların hiçbir koruması kalmamakta ve yetişkinler gibi yargılanmaktadır.
- Çocukların suç aktivitelerine katılmalarını önleyecek mekanizmaların oluşturulması.
 - Çocukların terör suçları ile cezalandırılması gelecekte gösterilere katılmamalarını sağlamayacaktır. Bir sosyal psikologun konu ile ilgili makalesinde ifade ettiği gibi, bu tür ağır cezalar daha fazla katılımı provoke edecektir: " Biz bu çocukları tutuklamaktan, onları yetişkin gibi yargılamaktan ve terörist ilan etmekten ne bekliyoruz? Taş atan çocukların sayısının azalmasını mı bekliyoruz? Ülkeyi polisleştirmek mi istiyoruz? Veya, taşları kalaşnikof ya da bombayla mı değiştirmek istiyoruz? Onları cezaevine koymaktan ne bekliyoruz? Onların yeniden sosyalleşmelerini mi bekliyoruz? Veya şiddete daha da itilerek travmatize olmalarını mı? Uzun yıllar cezaevinde kaldıktan sonra yaratıcı ve üretken vatandaşlar mı olacaklar yoksa yaralarını iyileştirmek için intikam peşinde koşan nefret dolu bireyler mi olacaklar?" (Murat Parker, Bilgi Üniversitesi, Birikim Dergisi, 9.04.2009, "Adaletsizliğin yeni örneği: Çocukların Terörist Olarak yargılanması").
 - Hiçbir çocuk, eğitim hakkı dahil olmak üzere haklarından yoksun bırakılmamalıdır ve çocuklara yargılama süreci sırasında ve sonrasında psikolojik ve gelişimsel destek sağlanmalıdır.

- Söz konusu süreçlere Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'nun (SHÇEK) katılımı ya da müdahalesi olmamıştır. SHÇEK Başbakanlık tarafından 11 Ocak 1995'te Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Protokollerinin uygulamamasını gözlemlemekle görevlendirilmiştir. Kurumun aynı şekilde OPAC 6. Maddenin uygulanması ile ilgili herhangi bir girişimde bulunmadığı gözlemlenmiştir.
- Yalnızca bir insan hakları örgütü olarak Türkiye İnsan Hakları Vakfı (THİV) serbest bırakılan çocuklara Adana ve Diyarbakır'da psikolojik ve fiziksel destek sağlamıştır.
- 3713 Sayılı Terörle Mücadele Yasasının 9. ve 13. maddeleri, Türk Ceza Yasasının 220/6 ve 314/4 maddeleri ile ilgili acil değişiklikler yapılması gerekmektedir, zira bu maddeler Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve Türkiye tarafından imzalanan Uluslararası anlaşmalara aykırılık teşkil etmektedir.
- Bu maddeler Anayasanın 2. Maddesine (Cumhuriyetin nitelikleri konusundaki Hukukun Üstünlüğü prensibi) Anayasanın 10. Maddesine (yasa önünde eşitlik), Anayasanın 38. Maddesine (Suç ve cezalarla ilgili prensipler), Anayasanın 11. Maddesine (Anayasanın üstünlüğü prensibi), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. ve 7. Maddelerine, ve son olarak Çocuk Hakları Sözleşmesine Anayasanın 90. Maddesi gereğince (uluslararası sözleşmenin üstünlüğü) aykırıdır.